

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

בפני כבוד השופטת רונית גורביץ

תובע/נתבע י' ל' ת.ז.
באמצעות עוה"ד קריף – באר יעל

נגד

נתבעת/תובעת ע' ל' ת.ז.
באמצעות עוה"ד עמוס צדיקה

פסק דין

1
2 עלי להכריע בשתי תובענות, מזונות קטינים ושמירת זכויות עפ"י סעיף 11 לחוק יחסי ממון התשל"ג
3 – 1973, כאשר, המחלוקת העיקרית בתביעה הרכושית הינה ביחס לשווי המוניטין של העסק
4 "ק.הי" ואופן הערכתו.

א. רקע עובדתי

- 5
6
7
8 1. הצדדים נישאו זל"ז, כדמו"י, ביום 03/08/1983. במהלך נישואיהם נולדו להם 3 ילדים:
9 ילידי שנת 1994 (בגיר), שנת 1999 (קטין) וילד שנת 2004 (קטין).
10
11 2. נישואי הצדדים עלו על שרטון והם התגרשו זמ"ז ביום 04/12/11.
12
13
14 3. ביום 03/11 הגישה התובעת (להלן: "האם" /או "האישה") תביעת מזונות קטינים, כאשר
15 עובר לכך, ביום 01/02/11 הגישה האישה תביעה לפירוק שיתוף ותביעת משמורת.
16
17 4. ביום 15/02/11 הגיש התובע (להלן: "האב" /או "התובע") תביעה לשמירת זכויות עפ"י
18 סעיף 11 לחוק יחסי ממון, כאשר טענתו העיקרית היא כי מדובר בעסק השייך לשני
19 הצדדים, כך שיש להעריך את שווי המוניטין ולחלקו בין הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1
2 5. הצדדים הגיעו להסכמות, לפיהן בתביעת המשמורת שני הקטינים הצעירים יהיו תחת
3 משמורתה של האם והבן הבגיר נותר, מרצונו, במשמורת של האב.
4
5 6. על יסוד החלטה מיום 23.8.11 עברה האישה לאזור המרכז עם שני הקטינים הצעירים.
6
7 7. בתביעה לפירוק שיתוף, נמכר בית המגורים המשותף ותמורתו חולקה בין הצדדים.
8
9 8. ביום 14/02/11 התובע הגיש בקשה למתן צו מניעה זמני, אשר יאסור על האישה לבצע כל
10 דיספוזיציה ו/או שינוי ו/או פעולה.
11
12 9. ביום 10/12/14 הגישה האישה בקשה לביטול צו המניעה שהוטל על העסק, על מנת לאפשר
13 לה לפעול להפסקת קיומו.
14
15 10. ביום 14.1.15 בוטל צו המניעה וניתן לאישה היתר לפעול לסגירת העסק.

ב. טענות הצדדים

גרסת התובע

- 18
19 11. **ביחס לתביעה הרכושית** - טוען התובע כי אמנם העסק נרשם על שם האישה בלבד, והיא זו
20 שיזמה את הקמתו, ואולם, העסק שייך לשניהם. הוא מצידו תרם ככל יכולתו להצלחת
21 העסק.
22
23 12. לצורך הקמת העסק, הוא השקיע את כל כספי הפיצויים והפנסיה שלו שקיבל מחברת ז'
24 וכן נטל הלוואה מאימו בסך של 80,000 ₪.
25
26
27 13. לטענת התובע, נכון ליום 07/02/11, מועד הקרע, העסק היה בגדר סיפור הצלחה.
28

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

1 14. לטענתו, הצדדים פעלו לשיווק העסק והצלחתו, כאשר התובע סייע בשיווק והאישה
2 התעסקה בצד האומנותי של העסק.

3
4 15. לטענתו, האישה החריבה את העסק בכוונת תחילה ואין ראיות לכך שלעסק אין יכולת
5 הישרדות.

6
7 16. עוד נטען על ידו כי כפי שנאמר בחוות דעת השנייה של המומחה, הדוחות הכספיים שנערכו
8 לאחר מועד הקרע אינם מהימניים ומדובר בניסיון של האישה להביא את העסק להפסדים,
9 בכוונת תחילה.

10
11 17. **ביחס לתביעת המזונות** – טוען התובע כי הינו עובד כיום כמנהל הפצה בחברה המשוקת
12 חומרי גלם למזון, ושכרו החודשי עומד על סך של 8,200 ₪ (נטו).

13
14 18. הוא מתגורר ב***, בדירת מרתף בת 3 חדרים, ללא סלון, כאשר חדר אחד משמש את הבן
15 הגדול וחדר נוסף מוקצה לשני הקטינים.

16
17 19. לטענתו, הותרת סכום המזונות על כנו, בסך של 4,750 ₪, תותיר אותו ללא יכולת כלכלית
18 לממן את עצמו והוא יאלץ לבקש סיוע כלכלי.

19
20 **גרסת האישה**

21 20. **ביחס לתביעה הרכושית** - טוענת האישה כי העסק שעוסק בהוצאת חוברות של יצירה עם
22 ילדים, הוא תוצר פרי דמיונה, והוקם על ידה בשנת 2006.

23
24 21. מאז הקמת העסק ובמהלך נישואיה לתובע, הופעל העסק מהבית.

25
26 22. בספטמבר 2011 העבירה את העסק לתל אביב, שם שכרה מקום. בפברואר 2012, סגרה את
27 המשד, נוכח הפסדים כבדים שנחל העסק.

28

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 העסק תחילה שגשג, אולם כאשר החלו חוברות מסוג זה להיות זמינות באינטרנט חינם אין
2 כסף, חלה הדרדרות ברווחיות של העסק.
3
4 24. בקיץ 2008, הופסקה ההוצאה לאור של החוברות וזאת, לטענת האישה, מתוך החלטה
5 משותפת עם התובע, היות והגיעו למסקנה כי הוצאתן לא משתלמת, בהעדר רווחים.
6
7 25. עוד טוענת האישה כי נגרמו הפסדים רבים, היות וחוברות רבות ניזוקו ונשחתו.
8
9 26. לטענתה, שלוש סיבות עיקריות הביאו לקריסת העסק: עידן האינטרנט הנוכחי, בו חוברות
10 כאלו זמינות להורדה ללא כל תשלום; מצבה הבריאותי, אשר בגינו לא יכולה הייתה
11 להשקיע את מרצה וכוחה בעסק; צרכיו המיוחדים של הבן הקטן, אשר דורש ממנה
12 להשקיע זמן רב בילד.
13
14 27. לגרסת האישה, פנתה לתובע על מנת להעביר אליו את העסק, ללא כל תמורה, אולם הוא
15 סירב.
16
17 28. ביחס לחוות דעתו השנייה של האקטואר, טוענת האישה כי הוא שגה בממצאיו. שכן,
18 קביעתו כי "סה"כ שווי ההשקעות בעסק מכספים אלו הינו בסך של 153,560 ₪, כך שעל
19 האישה להעביר לבעל סך של 76,780 ₪, בגין חלקו בעסקה של האישה", היא למעשה, שאין
20 לעסק מוניטין אשר ניתן לאזן בין הצדדים.
21
22 29. העסק כבר אינו קיים והיה מצוי בהפסדים שהביאו לקריסתו. כך, ששווי של העסק הוא
23 אפס.
24
25 30. **ביחס לתביעת המזונות** – טוענת האם כי דמי המזונות אשר נפסקו ביום 17/11/11,
26 העומדים על 4,750 ₪, התבססו על כך שהאב משתכר כ – 7,000 ₪. אולם כעת, הכנסתו
27 גדלה בצורה משמעותית ובמקביל, הוצאות הקטינים גדלו, בשל צרכיו המיוחדים של
28 הקטין.
29
30 31. כיום היא מתגוררת עם הקטינים ברמת גן ונושאת בשכ"ד בסך של 5,250 ₪.
31

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 32. זאת ועוד, מצבה הבריאותי לא מאפשר לה להשתלב במעגל העבודה ועל מנת להתקיים,
2 השתמשה בכספים שקיבלה ממכירת הדירה. כך, שמצבה הכלכלי הוא בכי רע.
3
4 33. לעומת זאת, האב חי ברמת חיים גבוהה. לטענתה, האב כיום עובד בתפקיד ניהולי בחברת
5 "ני" ושכרו החודשי עומד על סך של 11,510 ₪.
6
7 34. עוד טוענת האם כי האב אינו משלם את מלוא דמי המזונות שנפסקו, אינו משלם הוצאות
8 בריאות וחינוך חריגות, ובשל כך פתחה נגדו תיק הוצל"פ.
9
10 35. לטענת האם, האב מסרב להשתתף בהוצאות טיפולים ואבחונים של הקטין.
11
12 36. לטענתה, צרכי הקטינים עומדים על סך של 11,890 ₪.
13
14
15

דיון והכרעה

ג. התביעה הרכושית

17
18
19 37. תחילה, אדון בתביעה הרכושית, בסוגיית שווי המוניטין של העסק והאם הוא ניתן

לחלוקה בין הצדדים

חוות הדעת הראשונה

20
21
22
23
24 38. ביום 14/06/11 מיניתי את האקטואר, רו"ח א.כ, להכין חוות דעת, בה יישום את חובות
25 וזכויות הצדדים, כולל המוניטין של העסק, נכון למועד הקרע – 07/02/11.

26
27 39. ביום 21/01/12 הוגשה חוות דעתו של האקטואר, בה קבע כי על האישה לשלם לתובע סך של
28 149,024 ₪, בגין חלקו בעסק.
29

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 40. האקטואר ערך את חוות דעתו לפי שיטת היוון תזרים מזומנים :
2
3 "המתודולוגיה שנבחרה בחוות הדעת לצורך הערכת המוניטין העסקי של עסקה של האישה
4 הינה שיטת היוון תזרים המזומנים, המשקפת את שוויה כעסק חי ובודקת את כושרו של
5 העסק ליצור רווחים בעתיד תוך התייחסות להמשך פוטנציאל הצמיחה הנוכחי הגלום בו,
6 בשל אופי פעילותו של העסק, והעובדה כי הערך הנכסי אינו משקף את השווי הכלכלי של
7 העסק.
8
9 בהערכת המוניטין העסקי נבחנת היכולת של העסק ליצור רווחים עודפים, מעבר לרווח
10 סביר לעסק מסוג זה. לצורך כך נבדק שווי העסק כנובע מהכנסתו מפעילותו הממוצעת
11 והצפויה במהלך השנים הבאות, בניכוי הכנסתה הממוצעת של האישה מעבודתה כגנת
12 במשרד החינוך, המשמש כמדד השוואתי לרווח סביר.
13
14 כך שהיוון הפרש תזרים המזומנים של עסק כאמור לעיל, משמש כמדד למוניטין העסקי
15 שנצמח וקיים לעסק" (עמ' 11 לחוות הדעת).
16
17 41. האקטואר פסק כי : "העודף שבין הכנסתה בפועל מהעסק לבין הכנסתה האלטרנטיבית
18 מהווה את המוניטין העסקי, המהווה עודף ההכנסות מעבר ליכולת ההכנסה הסבירה של
19 האישה בטרם החלה לעבוד כעצמאית. עודף זה עומד על סך של 4,000 ₪ בחודש.
20 שיעור ההיוון שנלקח בחישוב בחוות הדעת הינו 9%, כמו כן אופק החיים של העסק לצורך
21 היוון תזרים המזומנים הינו למשך 10 שנים, בהתחשב בנתונים האמורים לעיל כגון : משך
22 פעילות העסק, גילה של האישה, סוג ואופי הלקוחות, סף הכניסה לענף בתחרות ובשינויים
23 הצפויים בענף בעתיד וכיוצ"ב.
24 בהתאם לכל האמור לעיל הוערכו עודף ההכנסות של העסק לחודש בסך של 4000 ₪ נטו
25 לחודש, כאמור לעיל...לפיכך סה"כ המוניטין העסקי של האישה הינו 298,048 ₪ מזה חלקו
26 של הבעל 149,024 ₪".
27 (עמ' 13 לחוות הדעת).
28
29 42. ביום 07/04/14 נחקר האקטואר על חוות דעתו.
30 בעקבות חקירתו, עתר ב"כ האישה להגיש טיעונו בעניין הצורך להורות על תיקון חוות
31 הדעת. בהעדר התנגדות, הוריתי לצדדים להגיש טיעוניהם בכתב.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1
2 43. ב"כ האישה הצביע על שתי טעויות שנפלו בחו"ד :
- 3 הראשונה נוגעת למוניטין העסקי – לטענתו האקטואר בדק את המוניטין של האישה ולא
4 של העסק. לא נערך ניסיון להשוות את העסק לעסק דומה. העודף שבין הכנסתה בפועל
5 מהעסק לבין הכנסתה מעבודה כגנת נלקח כמדד למוניטין עסקי .
- 6
7 טענתו השנייה הייתה ביחס להגדרת המוניטין העסקי. עפ"י הפסיקה, מוניטין עסקי משקף
8 את הציפייה לתזרים לקוחות אשר יבואו לעסק פלוני. בעסק בו עסקין, אין ציפייה לתזרים
9 לקוחות כאשר העסק איננו פעיל יותר מכיוון שאין ביקוש לתוצריו.
- 10
11 44. התובע טען ביחס לכך, כי מעדותה של האישה עולה שבשנת 2011, שלוש שנים לאחר
12 הדפסת החברות, נמכרו למעלה מ – 450 ערכות יצירה והעסק הכניס סך של 178,136 ₪
13 כאשר היא לא עבדה בעסק במשך 10 חודשים. כך, שמחצהרותיה ומהנתונים, עולה כי נכון
14 למועד הקרע שווי המוניטין עמד על סך של 14,844 ₪ לחודש, בניכוי מס הכנסה.
- 15
16 45. לחילופין, טען התובע כי האישה מכרה את הידע והניסיון והשם הטוב שרכשה בהקמת
17 העסק וניהולו לחברת ג.ל. בסך של 5,434 ₪ לחודש, כך שנתון זה מהווה למעשה את
18 המוניטין של העסק.
- 19
20 46. ביום 13/12/14, ניתנה החלטתי, בגדרה הוריתי לאקטואר להגיש חוות דעת מתוקנת ולבחון
21 מחדש את שאלת קיומו של מוניטין לעסק, היות וסברתי כי בחוות הדעת נפלו שתי טעויות.
22 **האחת**, ביחס לאומדן אורך החיים של העסק.
- 23 האקטואר לא התייחס בחוות דעתו לעובדה כי בעידן של רשת אינטרנט, בו יש הפצה
24 גלובלית של מידע חנם, עסק כזה הינו חסר יכולת לשרוד.
25 ציינתי כי לא מצאתי הידרשות מיוחדת לאופי פעילותו של העסק.
- 26 כך למשל, לא ניתן משקל לכך שלעסק אין מאגר לקוחות יציב וקבוע, לעובדה שלא חלה כל
27 התקדמות או התפתחות בעסק מאז הקמתו וכי הפעם האחרונה שהודפסו חוברות יצירה
28 היה בקיץ 2008, למאבקה של האישה להחזיק את העסק חי, להעדר הביקוש לתוצרי העסק
29 (החוברות) ולקיומן של חוברות יצירה חנימיות באינטרנט וכן לירידה שחלה בהכנסות
30 העסק באופן שחייב את האישה לעשות הסבה מקצועית למטפלת ביצירה.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 הטעות השנייה, ביחס למתודולוגיה שנבחרה, חישוב תזרים המזומנים העתידי על תזרים
2 המזומנים בעבר. סברתי כי הואיל וחלפו 4 שנים מאז מועד הקרע, ראוי היה לצורך השוואה
3 לבדוק את הכנסות העסק במהלך השנים שחלפו לשם בחינת שווי העסק והסקת מסקנה
4 לגבי קיומו של מוניטין עסקי.
5
- 6 47. לעניין זה ראוי להפנות לתשובת האקטואר בחקירתו מיום 7.4.14, לגבי התאמת חוות דעתו
7 למצבו הנוכחי של העסק דהיום:
8 "ש. אם אני אומר לך, כהנחה כמובן, שהעסק נמצא למעשה שההכנסות שלו פחתו
9 עד כדי סכומים מגוחכים עד שנת 2014, אז לדעתך על בסיס מה שאני אומר כרגע
10 יש צורך לבדוק את הדברים שוב?
11 ת. ... במקרה כזה, כפי שגם רשם בתשובות לשאלות ההבהרה, צריך להעריך מחדש
12 את שווי העסק. אבל זה רק בהתבסס על זה שהשינויים הם שינויים קבועים ולא
13 זמניים, כי קורה לא אחת שכאשר בני זוג מתגרשים ועשיתי המון חוות דעת, מיד
14 לאחר המועד הקובע, יש שינויים שהם גם מכוונים בשביל להמעיט, ולכן יש לבדוק
15 אורך זמן מספיק גדול בשביל להבין האם באמת השינויים הם שינויים בעלי אופק
16 חיים קבוע ולא שינויים זמניים שהם "פיקציה". לכן חוות הדעת נערכה למועד
17 קובע – פברואר 2011, צריך לקחת 5 שנים לפחות בשביל לראות שזה בעל אופי
18 קבוע". (פרוטוקול מיום 7.4.14, בעמ' 16 ש' 25-17).
19
20 **חוות הדעת השנייה**
21
- 22 47. בהתאם להחלטתי, ביום 20/03/15 הוגשה חוות דעתו השנייה של האקטואר, לפיה:
23
24 "בבדיקתי את דוחותיו הכספיים... של העסק לשנים 2011-2013 עולה כי בשנת
25 2011 המחזור הכספי של העסק ירד לסך של 178,136 ₪ וההפסד השנתי עמד על סך
26 של 85,503 ₪. בשנת 2012 המחזור של העסק היה 108,981 ₪ ואילו ההפסד השנתי
27 הנקי היה בסך של 72,155 ₪. בשנת 2013 המחזור הכספי של העסק עמד על סך של
28 46,420 ₪ ואילו ההפסד השנתי הנקי היה בסך של 92,482 ₪.
29 מניתוח התוצאות הכספיות עולה כי המחזורים נשחקו לאחר המועד הקובע ואילו
30 הרווחים הפכו להפסדים שהלכו וגדלו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 מהתוצאות הכספיות המשתקפות בדו"חות הכספיים שהוגשו על ידי ב"כ האישה
2 עולה כי העסק לא מצליח לשרוד וכי אין כל הצדקה כלכלית לקיומו" (עמ' 1
3 לחו"ד השנייה, ההדגשה שלי – ר.ג.).
4
5 48. ממשיך האקטואר וקובע כדלקמן :
6 "מאידך קיימות טענות ב"כ הבעל על כך שהאישה פעלה כדי "להמית" את העסק,
7 בעצם העובדה כי לא פעל להחזקתו ולקידומו..." (עמ' 2 לחו"ד השנייה).
8
9 49. האקטואר מתייחס לדוחות העסקיים אשר הוגשו ע"י האישה וטוען כי תוצאותיהם אינן
10 סבירות, ולפיכך ממשיך האקטואר וקובע כי :
11 "המסקנה המתבקשת מניתוח התוצאות העסקיות הינה כי לא ניתן לסתור בצורה
12 חד משמעית והגיונית את טענות ב"כ הבעל. וכי נדרשת הערכה של העסק
13 וההשקעות בו באופן אלטרנטיבי, בהתאם להוראות כב' ביהמ"ש...לפיכך מצאתי
14 לנכון כי יש לבדוק את ההשקעות שבוצעו על ידי הבעל בשנים 2006-2007 לטובת
15 הקמת העסק." (עמ' 2 לחו"ד השנייה).
16
17 50. האקטואר פונה לדרך חילופית בה הוא קובע כי התובע יקבל את מחצית "השקעותיו" בעסק
18 אשר אינו קיים יותר, לפי החישוב הבא :
19 "בפרוטוקול הדיון מתאריך 27 לינואר 2015 עולה כי הבעל טען כי השקיע סך של
20 220,000 ₪ בהקמת העסק.
21 ממסמכים שהוגשו על ידי ב"כ הבעל עולה כי הועברו סך של 80,000 ₪ על ידי אימו
22 של הבעל לטובת רכישת רכב לעסק שהקימו בנה"ז (40,000 ₪ הועברו בתאריך
23 9.4.2006 וסך של 40,000 ₪ הועברו בתאריך 15.5.2006).
24 בנוסף עולה כי בשנת 2006 קיבל הבעל פיצויים בסך של 50,243 ₪ ממקום עבודתו
25 בזוגלובק, וכן משכורות בסך של 58,289 ₪.
26 ב"כ הבעל טוען כי כל הכספים שהתקבלו הושקעו בעסק, ויתרה מזו ניתן לטעון כי
27 הושקעו על שני בנה"ז אף כספים משותפים, מעבר לכספים שקיבל הבעל מז'.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 להנחת דעתי ההשקעות שיש לקחת בחשבון הינם : 80,000 ₪ וכן 50,243 ₪. דהיינו
2 שה"כ ההשקעות בהקמת העסק מסתכמים לסך של 130,243 ₪ (עמ' 2 ו-3 לחו"ד
3 השנייה).
- 4 51. בסופו של יום, קבע האקטואר כי :
5
- 6 "... ההתייחסות להערכת שווי העסק של האישה תהיה לפי שווי ההשקעות שבוצעו
7 על ידי הבעל מכספי הפיצויים שקיבל מז' ובתוספת העברות כספים בסך של
8 80,000 ₪ מאימו של הבעל.
9
- 10 שה"כ שווי ההשקעות בעסק מכספים אלו הינו בסך של 153,560 ₪, כך שעל האישה
11 להעביר לבעל סך של 76,780 ₪ בגין חלקו בעסקה של האישה, בערכים של מועד
12 חוות דעתי זו. " (עמ' 3 לחו"ד).
13
- 14 52. אין בידי לקבל את ממצאיו של האקטואר שניתנו בחוות דעתו השנייה, אשר אינם תואמים
15 את החלטתי מיום 13.12.14, והקביעות השיפוטיות שפורטו בה.
16
- 17 53. עפ"י הפסיקה, מוניטין מוגדר כסכום עודף של שווי העסק מעל ומעבר לנכסים המוחשיים.
18 רוכש המוניטין מצפה כי הלקוחות ימשיכו להגיע אליו מכוח המוניטין הנצבר של העסק
19 (ע"א 5321/98 אינווסט אימפקס בע"מ נ' פקיד שומת תל אביב, פ"ד נח (2) 241).
20
- 21 54. באשר לאיזון המוניטין העסקי, ההסתברות שהלקוחות ישובו ויפקדו את בית העסק -
22 עשויים לנבוע, כאמור, משורה של גורמים, ובהם : הסימן המסחרי של המוצר או השירות
23 המוצע על-ידי העסק ; איכות המוצר ; שם המוצר ; מחירי המוצרים או השירותים ; יעילות
24 העסק ומיקומו (ע"א 550/72 באומל נ' פה"ש חיפה, פ"ד כח(1) 650 (1974) ; ע"א 280/73
25 פלאימפורט בע"מ נ' ציבה - גייגי לטד ואח', פ"ד כט (1) 579 (1974) ; בע"מ 5879/04 פלונית
26 נ' פלוני (פורסם במאגרים, [פורסם בנבו], 2004) ; ע"א 467/84 הוצאת עיתון הארץ בע"מ נ'
27 שטלוורק ואח', פ"ד מב (1) 137, 139 (1988) ; ע"א 276/69 משה הילקוביץ ואח' נ' אלויס
28 (ישראל) בע"מ, פ"ד כד (1) 85 (1969) ; ע"א 663/87 נתן נ' גרינר, פ"ד מה (1) 104 (1990) ;

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 וראה גם עמדתו של פרופ' ויסמן בספרו, דיני קניין – חלק כללי, התשנ"ג – 1993, בעמ' 360.
2
3
- 4 55. מוניטין עסקי משקף את הציפייה לתזרים הלקוחות אשר יבואו לעסק פלוני – זהו המרכיב
5 המרכזי ובו טמון ערכו הכלכלי של המוניטין העסקי (תמ"ש נצ' 32491-05-10 פורסם בנבו
6 מיום 5.8.14).
7
- 8 56. בחוות דעתו השנייה, קבע האקטואר כי העסק לא מצליח לשרוד וכי אין כל הצדקה
9 כלכלית לקיומו. כך שהמסקנה היא, שלעסק אין מוניטין אשר ניתן לאזן בין
10 הצדדים.
11
- 12 57. חרף זאת, קובע האקטואר כי התובע יקבל את מחצית מהשקעותיו בעסק.
13
- 14 58. קביעתו זו, אינה מתיישבת עם מסקנתו לפיה אין הצדקה כלכלית לקיומו של העסק. שהרי,
15 לא יעלה על הדעת כי התובע יקבל את חלקו מהרווחים של העסק, שאינם בנמצא, באופן
16 שהאישה תיאלץ להעביר לו את חלקו מכיסה הפרטי.
17
- 18 59. סבורני כי אין לאמץ מסקנתו זו של האקטואר. במצב בו שווי המוניטין של העסק הוא אפס
19 ואין השותפים יכולים למשוך מהרווחים של העסק, אין לחייב את האישה להעביר לתובע
20 את חלקו בגין השקעתו בעסק, שהרי גם האישה השקיעה בעסק, ולפי שיטתו זו של
21 האקטואר, האישה תצא נפסדת.
22
- 23 60. כאמור בהחלטתי מיום 13/12/14, הוריתי לאקטואר ליתן חוות דעת מתוקנת, ובה לבחון
24 מחדש את שאלת קיומו של מוניטין לעסק, בהתאם לפרמטרים שונים. חוות הדעת
25 המתוקנת סטתה מהוראות החלטתי.
26
- 27 61. בחקירתו מיום 5.4.16 חוזר האקטואר על טענותיו שהועלו בחוות דעתו השנייה:
28 "ש. עסק מוקם ב-2006 הוא פועל במשך 5 שנים עד למועד הקובע, מה הקשר בין
29 שווי עסק לאחר חלוף מספר שנים לבין ההשקעה בו? עסק שפתחתי היום לפני
30 חודש והשקעתי 100,000 ₪ אני יודע מה יש. עברו 5 שנים של עסק, זה עסק דינמי,

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 הוצאות, הרבה מאוד דברים מה הקשר בין שווי השקעה לבין שווי עסק 5 שנים
2 אחרי?
- 3 ת. אי אפשר לגזור את זה ללא הסתכלות על הקונטקסט אם יש הנחה שהעסק הזה
4 הומת בכוונה וההכנסות הוברחו לפעילויות אחרות ועבודה דרך חברה אחרת
5 ומשכורת, אם ההנחה הזו נכונה, צריך להעריך את השווי שלו, והיכולת להעריך לפי
6 הרצפה זה ההשקעות שהושקעו בו" (פרוטוקול דיון מיום 5.4.16, עמ' 77 ש' 21-15).
- 7 62. האקטואר החליט כי אינו יכול להסתמך על דוחות העסק שהוגשו לו, ועל כן בחר בשיטת
8 החישוב של שווי השקעות בעסק.
9
- 10 63. האקטואר אמנם קבע כי הדוחות אינם מהימנים עליו, אולם, עניין זה לא הוכח:
11 "ש. לפני רגע אמרת שלאור הדוחות שאחרי 2010 אין מוניטין.
12 ת. זה לא מדויק. לא אומר שיש מוניטין או אין מוניטין.
13 ש. לאור הדוחות?
14 ת. בהנחה שהדוחות לא שקריים ומשקפים נאמנה.
15 ש. אתה ביקרת את הדוחות?
16 ת. לא. איך אני יכול?
17 ש. ידוע לך שהדוחות נפסלו באיזו שהיא צורה?
18 ת. לא ידוע לי.
19 ש. הדוחות האלו כמו שאמרת נבדקו על ידי רואה חשבון של העסק.
20 ת. הכין אותם רואה חשבון של העסק. מאשר שזה רואה חשבון"
21 (פרוטוקול מיום 5.4.16 עמ' 71 ש' 12-5).
- 22
- 23 64. התובע ביקש להוכיח כי הדוחות העסקיים שהוגשו לאקטואר אינם משקפים את המציאות
24 העסקית הנכונה. אמנם האקטואר העיד על אי סבירותם של הדוחות, אך לא נקט בכל דרך
25 שהיא לאמת את הדוחות אל מול רואי החשבון שערכו אותם או לבדוק את אמיתותם.
26 המומחה העיד במפורש כי: "...מצד שני קיימים דוחות כספיים שאני לא יכול לחלוק
27 עליהם גם אם הם לא סבירים, אלה הדוחות ואלה הנתונים שנערכו על ידי רואה חשבון

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 שאמור לעשות דוחות תקינים לרשויות המס. ישנה שאלה האם העסק הזה באמת הומת או
2 שזה המהלך הטבעי של הדברים" (עמ' 64 ש' 5-2).
- 3 כך גם התובע, לא טרח לזמן את רואי החשבון עורכי הדוחות להיחקר על דוחותיהם,
4 ומשלא נחקרו ולא נסתרו ממצאיהם, הרי אין לערער על אמיתותם.
5 על כן, אני דוחה את הנחתו של האקטואר בדבר אי סבירות הדוחות.
6
- 7 65. המסקנה העולה מחוות דעתו השנייה כי אין לעסק מוניטין. כך, שבמצב דברים זה, אין בידי
8 לקבל את שיטת החישוב האלטרנטיבית, לפיה על האישה להעביר לתובע את חלקו בגין
9 השקעתו בנכס.
10
- 11 66. האקטואר נשאל בחקירתו, האם לעסק יש מוניטין בהנחה שהדוחות משקפים את המצב
12 הכספי של העסק כהווייתו, והשיב על כך :
13 "עדיין יש ערך לעסק אבל אין בו מוניטין, זה הערך הפיזי של המלאים אבל אין בו מוניטין.
14 ראינו שהערך של המלאי הוא לפחות 100,000 ₪ הכנסה" (עמ' 75 ש' 7-5).
15 ש. ומה- 100,000 ₪ צריך לשווק אם זה הכנסה של 3 שנים.
16 ת. אם צריך לבחון את זה אז נבחן את זה".
17 ובמקום אחר :
18 "ש. כשרשמנו את ההסתיוגויות, בהנחה שאלו הדוחות, האם נכון שהעסק שווה אפס במועד
19 הקובע?
20 ת. לא. יש לזה ערך שאריתי. זה מחזור הכנסות שנובע מחוברות שהיו לפני המועד הקובע"
21 (עמ' 73 ש' 15-14).
22
- 23 67. עוד אני פוסקת כי לא שוכנעתי כי העסק הוחרב על ידי האישה אלא קרס בשל תנאי שוק
24 אינטרנט תחרותי. האקטואר הודה בחקירתו הראשונית כי לא לקח בחשבון בחוות דעתו
25 הראשונה את המגמה לפיה מדובר בעסק לממכר חוברות ללא קיום דיגיטאלי (פרוטוקול
26 מיום 7.4.14 עמ' 19 ש' 13-3). לפי הדוחות הכספיים עולה כי אין המשכיות לעסק, למרות
27 מאמציה של האישה להשאירו כעסק חי ועל אף נסיבותיה האישיות, כפי שפורט בעדותה
28 שהייתה אמינה עליי.
29 לעניין זה, אני מפנה לעדותה של האישה :

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 "ש. ב- 2008 ו- 2010 לא הזדכית אותו דבר ?
- 2 ת. בוודאי שהזדכית. היום אין לי יותר חוברות ואין לי את חוברות היצירה, אף
- 3 אחד לא מוכן לקבל את זה בחנויות כבר שנים. יצא עיתון רצו את העיתון בחנות,
- 4 עברו שנתיים, מי רוצה עיתון מלפני שנתיים. ב- 2008 הבנו שזה לא עובד יותר,
- 5 ניסיתי עם המוצרים וזה לא הלך, ב- 2011 גם ניסיתי עם המוצרים וזה לא הלך, מה
- 6 אני צריכה להמשיך לעשות, לעשות דברים שלא הולכים, להתעלם מהזמן שאנחנו
- 7 חיים בו ולהמשיך להיות מטומטמת, עבד שעובד 20 שעות ביממה ואפילו לא לגזור
- 8 לעצמי משכורת ולשאת בעלויות ההפסדים.
- 9 ש. את עדיין ברווחים, את מכניסה 180,000 ₪ מחזור שנתי.
- 10 ת. ב- 2011 הייתה לי את החנות באלנבי. היו לי 2 עובדים. רק לעובדת שילמתי
- 11 7,000 ₪. עשיתי הכל, העסק הזה היה החזון שלי, הנשמה שלי, ניסיתי לעשות
- 12 דברים וזה לא עבד. אני רק יזמית ולא אשת עסקים. המכירה לא מעניינת אותי, אני
- 13 לא יודעת לעשות את זה. רציתי לעשות יצירה, זה הנשמה שלי אז למה עכשיו אני
- 14 צריכה למכור?
- 15 ש. את חושבת שעסק יכול להצליח אם לא עובדים בו?
- 16 ת. העסק הזה נתתי לו את חיי נשמתי, עשיתי כל מה שעשיתי חיי נהרסו בגלל
- 17 העסק הזה, נהפכתי חולה בשנת 2008, אני לא רואה טוב בגלל המחשב שלא הייתי
- 18 ישנה וכל הזמן הייתי במחשב, כל החיים שלי נהרסו מהעסק הזה ואני לא מוכנה
- 19 יותר. כמה אני יכולה? רציתי לסגור את העסק בשנת 2008-2009 הוא הכריח אותי
- 20 לחזור למשרד החינוך, אמר לי אנחנו לא נשרוד, אנחנו נקרס, הוא לא עשה שום
- 21 דבר. אני העבד"
- 22 (פרוטוקול מיום 9.4.14 עמ' 46).
- 23
- 24 68. בשולי הדברים אציין כי התובע בסיכומיו מציב מספר שאלות להכרעה אשר לגישתו מצויות
- 25 במחלוקת בין הצדדים. אלא שכל השאלות הוכרעו זה מכבר בהחלטתי מיום 13.12.14
- 26 ואשר לאורה היה על האקטואר לערוך את חוות דעתו השנייה.
- 27
- 28 69. בנסיבות אלו, אני פוטרת את האישה מכל חיוב של מוניטין כלפי התובע בגין עסק זה.
- 29

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

1 70. אני מורה כי האקטואר ייחשב את הסכום לו זכאי התובע מאת האישה לפי שווי הערך
2 הפיזי של המלאי בעסק נכון למועד הקובע בקיזוז הוצאות שיווק. חישוב האקטואר יתבצע
3 תוך 30 יום.

4
5 71. אני נותנת תוקף של פסק דין לחוות דעת האקטואר המעודכנת בכל הנוגע לאיזון זכויות
6 הצדדים שנצברו בתקופת החיים המשותפים לפי החלופה השנייה, איזון הזכויות לתאריך
7 המימוש, למעט סעיף ב 8 העוסק בתשלום חודשי בגין הערכת שווי העסק של האישה
8 שמבוטל.

9
10 ד. מזונות קטינים

11
12 המתווה הנורמטיבי – מזונות ילדים

13 72. עפ"י סעיף 3(א) לחוק לתיקון דיני משפחה (מזונות), התשי"ט – 1959, אדם חייב במזונות
14 ילדיו הקטינים עפ"י הוראות הדין האישי החל עליו.

15
16 73. בעניינינו, כאמור, אין מחלוקת כי על הנתבע חל הדין העברי, בשל השתייכותו לדת
17 היהודית.

18
19 74. עפ"י הדין העברי, חיוב במזונות ילדים, עד גיל 6, שהינם מ"קטני קטנים", מוטל על האב
20 באופן אבסולוטי. חיוב האב במזונותיהם ההכרחיים של ילדיו מגיל 6 ועד גיל 15 מקורו
21 בתקנות הרבנות הראשית משנת תש"ד (ע"א 1375/93 אבוטבול נ' אבוטבול, פ"ד נ (1)
22 215,219). מגיל 15 ועד גיל 18 חובת מזונות ילדים חלה מדיני צדקה הכלליים במשפט
23 העברי. החיוב מדין צדקה מביא בחשבון לא רק את הכנסת האב אלא גם את הכנסתה של
24 האם, ואם השניים משתכרים, הרי שההוצאות יחולקו ביניהם ביחסיות מתאימה.

25
26 75. הלכה היא, כי צרכיו הבסיסיים של הקטין אינם נקבעים עפ"י יכולתו הכלכלית של האב,
27 אלא מדובר בחובה משפטית שהקריטריון היחיד לה הוא צרכי הקטין. בגדר הצרכים
28 ההכרחיים והבסיסיים של הקטין נכללים: דיור (שכר דירה והוצאות דיור שוטפות לרבות
29 אחזקת דירה, ריהוט וציוד לבית, חשמל, מים, גז, טלפון וארנונה), מזון, ביגוד והנעלה,

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 חינוך, בריאות ותחבורה. מה שמעבר לכך – דוגמת צעצועים, חופשות, ביגוד וצרכי חינוך
2 מעבר למינימום הנדרש – נכללים במסגרת מזונות מדין צדקה וכפופים לתנאי האמידות של
3 שני ההורים.
4
5 76. יכולתו של האב לצורך קביעת היקף המזונות ההכרחיים אינה נקבעת אך ורק עפ"י הכנסתו
6 בפועל מעבודתו, אלא נגזרת אף ממקורות אחרים העומדים לרשותו דוגמת רכוש, כספים
7 פנויים שהתקבלו ממכירת רכוש, חסכוניות וכן פוטנציאל השתכרותו על פי מקצועו וכישוריו
8 (ע"א 239/85 עמיצור נ' עמיצור, פ"ד מ (1) 147; ע"א 130/93 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח (2)
9 721.
10
11 77. בחובת מזונות מדין צדקה, האם שווה לאב וחיובה במזונות ילדיה תלוי ביכולתה ליתן
12 צדקה. כאשר, רק אם האישה "אמידה", בין אם מנכסים ובין אם מעבודה, ומצבה הכלכלי
13 שפיר מעבר לפרנסת עצמה – רק אז תחוייב במזונות ילדיה מדין צדקה. ברם, כאשר אין
14 משכורתה של האישה מספיקה למחייתה יחויב האב לבדו במזונות אלה (ע"א 93/85 שגב נ'
15 שגב, פ"ד לט (3) 822).
16
17 78. לצורך פסיקת מזונות מדין צדקה יש לבדוק את רמת החיים אליה הורגל הילד "כדי
18 מחסורו", את יכולת ההשתכרות של ההורים ואת מצבו של הילד (ע"א 210/82 גלבר נ'
19 גלבר, פורסם בנבו).
20
21 מזונות זמניים שנפסקו
22
23 79. הקטינים, בני 17 ו- 12 (ילידי 1999 ו- 2004). בנם הנוסף בן 22 בגיר.
24
25 80. ביום 3.5.11 ניתנה החלטה למזונות זמניים בגדרה נקבע כי השתכרותו של האב כ- 7500 ₪,
26 האם נכון לאותו התפרנסה מהעסק, והאב חויב בסך של 1300 ₪ למזונות הקטין א', סך של
27 700 ₪ למזונות הקטין יי וסך של 600 ₪ למזונות הבגיר. סה"כ 2600 ₪ מזונות בתוספת
28 2800 ₪ מדור ואחזקתו, וכן מחצית מהוצאות בריאות וחינוך חריגות.
29
30 81. בעקבות דיון שהתקיים ביום 17.11.11 בעניין המזונות הזמניים, לאור שינוי הנסיבות,
31 מעברה של האם עם שני הקטינים הצעירים לת"א, מכירת הבית המשותף והימצאותו של

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 הילד הבגיר בחזקת אביו, שונו דמי המזונות הזמניים, עד לאחר קבלת מסמכים מהצדדים,
2 והועמדו בשיעור כולל של 4750 ש"ח, לרבות חוב עבר בסך של 540 ₪, מתוכם רכיב המדור
3 ואחזקתו בסכום של 2210 ₪.
4
- 5 82. ביום 20.2.12 דן כבוד ס. הנשיא השופט אסף זגורי בבקשה לעיון חוזר שהגיש האב במזונות
6 הקטינים, דחה את בקשתו, והותיר את המזונות הזמניים בעינם.
7
- 8 83. לעניין המדור, דירה שכורה בלב ת"א בפרוייקט "מ.ש.", נכון לאותו מועד בשכר דירה של
9 8750 ₪ (פרוטוקול מיום 9.4.14 עמ' 34 ש' 21), בתוספת אחזקת בניין, בסכום כולל של
10 10,000 ₪ בערך (עמ' 35) קבע כבוד ס. הנשיא השופט אסף זגורי בהחלטתו כדלקמן:
11 " בעניין המדור, אין הנתבע אמור לממן המגורים של האם בשכונה היוקרתית
12 בתל-אביב והוצאות השכירות המבוקשות על ידה אינן סבירות. בהקשר זה קבעתי
13 לאחרונה, כי יש להפריד בין "מדור הכרחי "לבין" מדור מדין צדקה "תמ"ש טב ('
14 11-02-53053 ת.ר). קטינה (ואח' נ' א.א. (9/2/2012)).
15 "מדור הכרחי" שווה לעני ולעשיר בדיוק כמי יתר הצרכים ההכרחיים. עם זאת יש
16 לשלב מימד של סבירות ושיקול דעת והתחשבות במקום המגורים האחרון של
17 הקטינים (היישוב היוקרתי בעמק : בית לחם הגלילית). אם נאמץ את הוצאות
18 המדור של הנתבע עצמו (טוען לשכ"ד 3100 ₪ ועוד החזקת דירה 1100 ₪) נמצא כי
19 יש לחייבו ב- 40% ממדור רעיוני דומה לזה שהוא עושה בו שימוש (בערכים כספיים
20 מדובר בכ- 1680 ₪ בחודש).
21
- 22 84. טענת האב כי העובדה כי הילד הבגיר מצוי בחזקתו וכי על האם להשתתף בפרנסתו, באופן
23 שמצדיק שינוי סכום המזונות, נדחתה, מן הטעם כי :
24 " גם הטענה, כי י' מצוי בחזקתו של הנתבע וכי על התובעת להשתתף בפרנסתו
25 אינה מצדיקה שינוי סכום המזונות, לפחות לא בשלב זה. עיינתי במסמכים
26 שהוגשו על ידי האם ובהוצאות שהיא מוציאה עבור נסיעותיו של י' ברכבת ,
27 הוצאות הסלולרי שלו, וכיו"ב הוצאות שהיא משתתפת בהן במישרין ונחה דעתי ,
28 כי היא משתתפת במישרין בחלק נכבד מהוצאותיו. כן אין חולק, כי בניגוד לאחיו ,

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

1 קטין זה אף עובד מעת לעת וכך מגדיל קצובת דמי הכיס שלו שלא על חשבון
2 ההורים".

3 85. גם הטענה כי מדובר בפסיקת מזונות הפוגעת בזכות האב לשיוויון וביכולתו לקיים עצמו
4 נדחתה בנימוק :

5 "הטענה, כי האב אינו יכול לעמוד בנטל תשלום המזונות הזמניים אינה רצינית.
6 היא בוודאי אינה יכולה לעמוד כאשר עד למועד הדיון הקרוב רק עוד 4 חודשים.
7 אין חולק, כי האב מחזיק בכ-700,000 ₪ פדיון חלקו במכירת הדירה המשותפת.
8 האב יכול לרכוש דירה באחד מיישובי העמק ועוד תיוותר לו יתרה של מספר מאות
9 אלפי שקלים חדשים. כן הוא יכול לרכוש דירה ולקחת הלוואת משכנתא שהחזרה
10 החודשי היא נמוך בהרבה מדמי השכירות הנוכחיים שהוא נושא בהם. התנהלותו
11 הכלכלית היא בחירתו. בחירתו וכבודו שמורים במקומם. אך לא ברור מהיכן העוץ
12 לבקש הפחתת חיוב במזונות 2 ילדיו הקטינים כאשר בכיסו 700,000 ₪ נזילים
13 ושכר חודשי בשיעור של כ-7,500 ₪ כקביעת כב' השופטת גורביץ' (לעניין התחשבות
14 ברכוש ובכספים נזילים לצורך חיוב אב יהודי במזונות ילדיו ראה: בע"מ 3432/09
15 פלוני נ' פלונית, (23/6/09); רע"א 130/83 פרייס נ' פרייס, פ"ד לח(1) 721 (1984);
16 ע"א 210/82 גלבר נ' גלבר, פ"ד לח(2) 14 (1984); תמ"ש (טב') 31568-12-10 ס.ח. נ'
17 א.ח. (04/07/2011)).

18 86. כל טענות האב בסיכומיו הנוגעות לסוגיות אלה, שכאמור נדונות והוכרעו על ידי כבוד ס.
19 הנשיא, נדחות על ידי.

חלוקת זמני שהות

20
21
22
23
24 87. ביום 23.8.11 עם אישור העתקת מגורי האם והקטינים לת"א, נקבעו גם הסדרי ראייה,
25 לפיהם על האם להביא את הקטינים לאזור מגורי האב אחת לשבועיים בימי ג' ולאספם
26 בחזרה וכן לאסוף את הקטינים אחת לשבועיים במוצ"ש.
27 בעוד האב נדרש לאסוף את הקטינים בסוף השבוע השני לסירוגין, ובשבוע שבסופו הקטינים
28 לנים אצלו, רשאי להגיע לבקרו ביום ג' בשבוע, וישהה עמם באזור המרכז, החל משעה
29 16:00 ועד שעה 20:00.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1
- 2 88. בפועל הסדרי הראייה החזיקו מעמד כשנה. ובהתערבות הרווחה שיתפו הצדדים פעולה
- 3 ונתנו הסכמתם למתווה אחר העולה בקנה אחד עם טובתם של הקטינים, על פיו הקטינים
- 4 שוהים בבית האב אחת לשבועיים בסוף שבוע. על פי המלצת עו"ס בוטל ההסדר לפיו
- 5 הקטינים אמורים להגיע לבית האב באמצע השבוע, נוכח המרחק שהקשה על הקטינים.
- 6 הומלץ כי האב יגיע לת"א אחת לשבוע לבלות עם הילדים. מאוחר יותר נבחר יום ה' כמפגש
- 7 שבועי (ראה תסקירים מיום 10.3.13 ומיום 29.6.15).
- 8
- 9 89. האב מלין בסיכומיו על כך שהסעות הקטינים לקיום המפגשים מבוצעות על ידו והוא זה
- 10 אשר נאלץ לכלות זמנו בכבישים, ומבקש כי הדבר יילקח בחשבון בעת פסיקת מזונות
- 11 קבועים.
- 12
- 13 90. האם טוענת כי רוב נטל כלכלת הקטינים נופל על שכמה, שכן האב מארח את הקטינים רק
- 14 אחת לשבועיים בסוף שבוע. בנוסף לכך, על אף הסדרי הראייה המצומצמים לא הקפיד וגם
- 15 כיום לא מקפיד לבקר את ילדיו באמצע השבוע. בסיכומיה טוענת כי בחודשיים האחרונים
- 16 אינו מקיים כלל את הסדרי הראייה הקבועים לאמצע השבוע.
- 17
- 18 91. בחקירתו הבהיר האב כי הוצאות אירוח הקטינים נופלות על שכמו אחת לשבועיים בסופי
- 19 שבוע וביקוריו באמצע השבוע אינם סדירים :
- 20
- 21 "ש. הם הסדרי הראייה שלך
- 22 ת. פעם בשבועיים אני אוסף את הילדים מתל אביב וע' מחזירה, וכל אמצע שבוע
- 23 שני אני נוסע אליהם, בגלל זה פוטרתי ממקום העבודה הקודם שלי.
- 24 ש. בשנה הקודמת, במהלך כל השנה כמה פעמים הגעת באמצע השבוע
- 25 ת. אני לא מנהל יומן, הגעתי.
- 26 ש. אני אומר לך שהגעת בבודדת במהלך השנה
- 27 ת. מאיפה אתה יודע? אתה עוקב אחרי? אני לא יכול להגיע ביום קבוע. אני לא יודע,
- 28 אני לא סופר
- 29 ש. אני אומר לך שהסדרי הראייה שבוצעו באופן קבוע זה שפעם בשבועיים בסופי
- 30 שבוע בא לקחת את הילדים ובבודדת במהלך השנה באמצע השבוע

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 ת. זה לא נכון, זה קצת יותר. אני לא יכול להגיע באופן קבוע בגלל אופי העבודה
2 שלי, הילדים גדולים ואני קובע איתם. אני לא ביקשתי שתעבור לתל אביב, אם
3 הייתה נשארתי לגור לידי הייתה לנו משמרות משותפת אבל היא אמרה שהיא
4 עוברת ותמצא עבודה, עד היום היא לא עובדת. כל דבר היא הרסה. גם לגבי האוטו,
5 היא הרסה והחזירה גרוטאה.
6 ש. בפעמים שהגעת בשנה האחרונה באמצע השבוע, אחת לשבועיים,
7 ת. מגיע
8 ש. כמה שעות אתה רואה את הילדים
9 ת. אני מגיע בסביבות 17:00 ונשאר עד 20:00 או 19:30, לפי מה שהיא אומרת לי,
10 שהוא צריך להיות בארוחת ערב" (פרוטוקול מיום 27.1.15 עמ' 53 ש' 15-29).
11
12 86. לקחתי בחשבון את טענותיהם ההדדיות של הצדדים בעת פסיקת מזונות הקטינים.
13
14 **הכנסות האב**
15
16 87. האב צירף לסיכומי תלושי שכר, ממקום עבודתו האחרון בו הוא מועסק מזה כשנתיים
17 ומחצה, עבור החודשים 07/15, 09/15, 02-03/16, 05/16, מהם עולה כי שכרו החודשי עומד
18 בממוצע על סך 8,862 ₪. עם זאת בתצהיר עדותו הראשית הצהיר כי שכרו החודשי הממוצע
19 נטו עומד על סך של 8200 ₪ וצירף תלושי שכר לחודשים 9/13 – 2/14 המצביעים על הכנסה
20 של 8514 ₪. בנוסף מקבל 300 ₪ ממשד הביטחון (פרוטוקול מיום 27.1.15 עמ' 49 ש' 21).
21
22 88. אי לכך, אני מעמידה את השתכרותו של האב על סך של 9162 ₪.
23
24 89. האב טען כי בשל הוצאותיו הרבות לבן הבגיר ומזונות הקטינים, חלקו בממכר הבית
25 התכלה. בחקירתו הובהר כי עדיין עומד לרשותו סכום כספי נכבד אותו קיבל כחלקו
26 בתמורת מכר הבית המשותף.
27 "ש. כמה כסף יש לך בבנק?
28 ת. מה הקשר. יש לי סכום של מכירת הבית סגור, משהו כמו 500,000-600,000 ₪.
29 ש. אתה יכול להמציא אישור?

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 ת. אני לא חושב שזה רלוונטי. היה רעיון יצירתי שכאילו קיבלתי יותר, אבל קיבלנו
2 חצי חצי, אני בחרתי לשמור אותו ולנסוע עם הבן שלי ללפלנד ולאפריקה. היא
3 בחרה לבזבז את הכסף על מגורים בתל אביב וחיי נוחות.
4 ש. אתה אמרת שאתה ביתרת חובה חודשית מצטברת של 6,000 ₪ כל חודש. לפי
5 החשבון שלי זה הוביל אותך וגרע אותך ל- 216,000 ₪. (36X 6,000 מחודשים) אם
6 אני מצרף לזה את הטיולים...
7 ת. הטיול ללפלנד.... אני חי חיים צנועים ומבישים. אני גר בדירה טובה.
8 ש. עשיתי חשבון שרק על ההוצאות השוטפות היית אמור להיות בחיסרון של
9 216,000 ₪.
10 ת. אפילו יותר, אני לא חי בקלקולציה.
11 ש. מעבר לזה הטיולים
12 ת. טיול אחד ללפלנד מומן בחלקו על ידי המשפחה שלי.
13 ש. כל הטיולים ביחד עם החיסרון 250,000 ₪. אתה קיבלת מהדירה 562,500 ₪.
14 ת. אתה טועה אבל לא חשוב.
15 ש. כמה קיבלת?
16 ת. אני לא יודע, הבית נמכר ב- 2,5 מיליון ₪, ועוד 600,000 ₪ משכנתא. כל אחד
17 מאיתנו קיבל 900,000 ₪.
18 ש. אתה טוען שקיבלת 900,000 ₪. ואתה טוען שנשאר לך בין 500,000 ₪ ל-
19 600,000 ₪.
20 ת. ממה אני חי?
21 ש. מתי סגרת ?
22 ת. שנה שנתיים.
23 ש. אתה יכול להמציא לבית המשפט אישור.
24 ת. מה עניין העסק למה שיש לי בכיס".
25 (פרוטוקול מיום 27.1.15 עמ' 61 ש' 32-18).
26
27 90. האב טען כי הוא מתגורר בדירת מרתף טובה בבית לחם הגלילית בשכ"ד של 3800 ₪
28 לחודש, והוצאותיו מסתכמות בסכום של 13,240 ₪.
29
30 91. בחקירתו הובהר כי הוא נוסע לחו"ל (פרוטוקול מיום 27.1.15 עמ' 51 ש' 30-2).

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

הכנסות האם

- 1
2
3
4 92. האם, גננת במקצועה, עבדה במשרד החינוך עד שנת 2009 ואף ניהלה את העסק.
5
6 93. משנת 2009 מצבה הבריאותי החל להידרדר ולא שבה לעבודתה במשרד החינוך.
7
8 94. כיום, האם אינה עובדת, לטענתה הן בשל מצבה הרפואי, אשר אינו מאפשר לה להשתלב
9 במעגל העבודה והן בשל הטיפול בקטין בשל צרכיו המיוחדים (האם צירפה לסיכומיה
10 מסמכים רפואיים המעידים על מצבה הרפואי וכן מסמכים באשר לצרכיו המיוחדים של
11 הקטין אוהד).
12
13 95. לגרסתה, כילתה את הכספים שקיבלה מחלקה במכירת בית המגורים המשותף לכיסוי
14 חובות ומחיה, וכיום בן זוגה ומשפחתה תומכים בה מבחינה כלכלית.
15
16 96. עם זאת, הגם שהינה טוענת למצב בריאותי ירוד וקושי בתפקוד היא לא טענה כי פעלה
17 למיצוי זכויותיה לקבלת גמלת נכות מהמל"ל.
18
19 97. בחקירתה הנגדית הסבירה כי היא לא עובדת אלא לומדת:
20 " ש. איבדת את המקצוע שלך.
21 ת. מכיוון שאני לומדת. אני מכשירה את עצמי כמטפלת.
22 ש. זאת אומרת שאת לא נתונה בלחץ כלכלי כי את לומדת. יש לך מקצוע כגננת
23 מדוע אינך עוסקת בכך?
24 ת. עבדתי 15 שנה כגננת ורווייתי מכך. אני חזרתי ב- 2008-2009 להיות גננת וזאת
25 הייתה שנה איומה בחיי כי עבדתי יום יום... אני הולכת ללמוד טיפול כי נשברתי
26 אני חייבת לעשות הסבה שיהיה לי שלוות נפש, קסם היצירה עשיתי בדמעות וסבל,
27 משנת 2008-2010 הייתי עושה קסם היצירה ובוכה.
28 ש. את לא עובדת, את לומדת.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 ת. אני לומדת להיות מטפלת. אני לא רוצה למכור, אני רוצה לעשות שיוזמות
2 בחיים שלי. כרגע אני בשלב של התכנסות ולהשתחרר מטראומות העבר שהתחוללו
3 בבית עם הנתבע, היו לי דברים מאוד קשים שם, הייתי עבד".
4 (פרוטוקול מיום עמ' 42 ש').
5
6 98. בשים לב לאמור, הרי שיש להתחשב בפוטנציאל הכנסתה של האם לרבות השכלתה
7 וכישוריה, והעובדה כי לא הוכרה כבעלת נכות רפואית ותפקודית.
8
9 99. באשר למדור, האם עברה מספר דירות בת"א והחל מקיץ 2014 עברו מת"א לרמת גן כאשר
10 לטענתה שכ"ד המשולם בגין הדירה עומד על סך של 5250 ₪ בחודש.
11
12 100. רובו של נטל כלכלת הקטינים נופל על שכם האם שכן האב מארח את ילדיו רק אחת
13 לשבועיים בסופי שבוע. האב מגיע לביקור הקטינים באמצע השבוע לא באופן קבוע ומשיבם
14 לארוחת ערב בבית אימם (פרוטוקול מיום 27.1.15, עמ' 53 ש' 29-15).
15
16 **צרכי הקטינים**
17 101. האם העמידה את צרכי הקטינים על סך של 11,890 ₪.
18
19 102. מאז החלו ההליכים, חלפו 5 שנים, וכיום הקטינים בני 12 ו-17.
20
21 103. עיון בצורכי הקטין אי' בסיכומי האם, מראה כי פרטה תשלומים לבית ספר, חוג כדור יד,
22 תרופות, קופ"ח, משקפים, הוראה מתקנת, אבחונים, הוצאות תחילת שנת לימודים
23 ותלבושת, צרכים אשר נחשבים בגדר מחציות ועל כן אין להם מקום בפירוט המזונות. כך גם
24 לגבי הקטין י'.
25
26 104. צרכיו של אי' (כלכלה, ביגוד והנעלה, תרבות ובילוי, תספורת, טלפון סלולארי ודמי כיס)
27 בהתאם לפירוט האם עומדים ע"ס של 1735 ₪.
28
29 105. צרכיו של י' בהתאם לפירוט האם עומדים ע"ס של 2360 ₪.
30

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 106. הוצאות אלה לא הוכחו או נתמכו בקבלות. כאשר מזונות הקטין יי' הם מדין צדקה.
2
3 107. לפיכך ובשים לב לאמת המידה הנוהגת בפסיקת בתי המשפט לענייני משפחה למזונות
4 הכרחיים עבור כל קטין, ולצורכי הקטינים הספציפיים, אני פוסקת כי מזונות הקטין א'
5 יעמדו על סכום של 1500 ₪ ומזונות הקטין יי' יעמדו על סכום של 700 ₪ וזאת החל ממועד
6 מתן פסק הדין.
7
8 108. אציין כי התרשמתי שלקטין א' צרכים מיוחדים הנובעים מעיכוב התפתחותי, המצדיקים
9 הגדרה ברורה של הוצאות אלה, כדי לחסוך נקיטה בהליכי הוצל"פ (צורפו אסמכתאות דו"ח
10 אבחון פסיכולוגי דידקטי וסיכומים פסיכיאטריים, נספחים ג' ו- ו"א לתצהיר האם).
11
12 109. אמנם האם לא פנתה למל"ל לקבלת קצבאות או הטבות עבורו, ואולם, האבחונים
13 והמסמכים שצורפו ועובדת הצמדת סייעת מטעם משרד החינוך לאי' למשך כל יום הלימודים,
14 מדברים בעד עצמם.
15
16 110. על פי האבחון האחרון שנערך לקטין הוא נדרש לעזרה ותמיכה בכל שטחי הלימוד. לטענת
17 האם, מעבר לתגבור הפרטני והטיפול הרגשי שהקטין מקבל בבית הספר, ולעזרה היומית שלה
18 לקטין בשיעורי הבית, הוא נדרש לשיעור יומי עם סטודנטית להוראה שתכין איתו שיעורי בית
19 במשך שעה ביום, חמש פעמים בשבוע על מנת להקל עליה את העומס בכל הדרישות שמציב
20 חינוכו של הקטין. אני מוצאת לנכון להיעתר לבקשה זו, לנוכח צרכיו המיוחדים של הקטין,
21 ולהוסיף רכיב זה של עזרה נוספת כחלק מהוצאות החינוך המיוחדות אשר במחציתן יחויב
22 האב. ואולם, נחיצות הוספת שיעורי ההוראה המתקנת ל- 5 ימים בשבוע (להבדיל מהמתכונת
23 שנהגה עד כה של פעם עד פעמיים בשבוע) תיבחן מחדש בתחילת שנת הלימודים הבאה על פי
24 המלצת מחנכת או גורם מקצועי מוסמך והישגיי הקטין.
25
26 111. באשר לקטין יי', עולה כי האב משתתף במחצית שכר הלימוד השנתי בבית ספר לאומנויות
27 במגמת הקולנוע, בשיעורים פרטיים, בתרופות על פי מרשם רופא. לטענת האם, מסרב האב
28 להשתתף בעלות נעלים מיוחדות, במוצרים קוסמטיים לעור עם אקנה ובהוצאות ביקור אצל
29 מומחה לפזילה.
30
31 לעניין הנעלים המיוחדות השיב האב בחקירתו :

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 "ש. ממה הילד סובל
- 2 ת. זה מינואר 2014, נכון שכתוב שיש לילד ציפורן חודרנית, אבל כתוב "מומלץ
- 3 לשימוש" נעל רחבה. בזמן הצבע (צ"ל : צבא- ר.ג.) הומלץ לא ללכת עם נעליים
- 4 סגורות. בגלל זה צריך ללכת לקנות נעלים חדשות ב 500 ₪? דרך אגב אישור קופת
- 5 החולים מעולם לא הוגש לי. זו תמונה מזמן, היום אין לו את זה.
- 6 ש. כל המיילים והמסרונים על הסיפור הזה, היא כותבת לך את עניין הדלקת
- 7 ושצריך אנטיביוטיקה דרך הפה ונעליים מיוחדות ופדיקור,
- 8 ת. איפה זה כתוב שצריך מדרסים?
- 9 ...הפצע של הילד לא כרוני, זה עבר אחרי שבועיים".
- 10 (פרוטוקול מיום 27.1.15 עמ' 52 ש' 19-10).
- 11
- 12 112. אינני מוצאת לנכון לחייב את האב להשתתף בעלות הנעליים המיוחדות לקטין י' שכן טענת
- 13 האב כי מדובר בהמלצה בלבד וכי לא מדובר בפצע כרוני לא נסתרה. כנ"ל לגבי המוצרים
- 14 הקוסמטיים לעור עם אקנה, האב יוצא ידי חובתו בהשתתפותו במשחות אנטיביוטיות
- 15 ובכדורי אנטיביוטיקה לפצעי בגרות לפי מרשם רופא. עם זאת על האב לשאת במחצית
- 16 הוצאות ביקור אצל מומחה לבעיות פזילה.
- 17
- 18 113. בכל הנוגע לסוגיית המדור ואחזקתו, האם עותרת לפסיקת חלקם של הקטינים בהוצאות
- 19 הבית על שיעור של 40% בסכום כולל של 3547 ₪ המורכב מדמי שכירות בשיעור של 5250 ₪.
- 20
- 21 114. בדירת המגורים מתגורר גם בן זוגה. בנוסף התובעת לא צרפה חוזה שכירות והוצאות
- 22 אחזקת בית.
- 23
- 24 115. סבורני כי רכיב המדור ואחזקתו שנפסק על ידי בעבר עם מעברה של האם לת"א, בסכום
- 25 של 2210 ₪, תוך התחשבות במקום המגורים האחרון של הקטינים (היישוב היוקרתי
- 26 בעמק), משקף לאשורה רכיב זה, ועל כן איני רואה לנכון לשנותו.
- 27
- 28 **סיכום והוראות**
- 29
- 30 116. באשר לתביעת המזונות ניתנות על ידי ההוראות האופרטיביות הבאות :

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

א. האב ישלם לידי האם סך של 4,410 ₪ עבור מזונות הקטינים, מידי חודש בחודשו, החל מיום 1.1.17.

ב. דמי המזונות ישולמו בכל 1 לחודש, בהעברה בנקאית, ישירות לחשבונה של האם, כאשר דפי החשבון יהיו הוכחה מכרעת לתשלום.

ג. דמי המזונות יהיו צמודים למדד המחירים לצרכן, כפי שמתפרסם מידי 15 לחודש על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מדד הבסיס יהא המדד שהתפרסם בחודש נובמבר 2016.

ד. דמי המזונות יותאמו ויעודכנו על פי השינויים ממדד הבסיס הנ"ל מדי שלושה (3) חודשים (ללא תשלומים רטרואקטיביים). למען הסר ספק, מודגש ומוסכם בזאת שמדדים שליליים לא יובאו בחשבון בהתאמה זו דלעיל. קרי דמי המזונות לא יופחתו.

ה. דמי המזונות ישולמו לידי האם, בנוסף לקצבת ילדים המשולמת לה על ידי המל"ל ו/או בנוסף לכל קצבה, גמלה או הטבה להם היא זכאית, ככל שהיא זכאית עפ"י דין.

ו. הצדדים יישאו בחלקים שווים בהוצאות החינוך השוטפות למסגרת החינוכית, לרבות שכר לימוד, טיולים, ועד הורים, סל תרבות, דמי שכלול והסעות כרטיס חופשי חודשי לבית הספר. כאשר חלקו של האב יועבר במישרין למוסדות החינוך.

ז. ממועד סיום לימודיו התיכוניים של מי מהקטינים ו/או בהגיעו לגיל 18 ו/או מועד גיוסו לצה"ל (לפי המאוחר מביניהם) ועד לסיום שירותו הצבאי הסדיר בחובה, יופחתו מזונותיו ויעמדו על 1/3 מסכומם. באשר לקטין א', ישולמו דמי מזונות מלאים עד לסיום חוק לימודיו, וממועד זה יופחתו ויעמדו על 1/3 מסכומם למשך שלוש שנים נוספות כמקובל עבור חיילי צה"ל בין אם יגויס לצה"ל או יתנדב לצה"ל ובין אם לאו.

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

- 1 ט. בנוסף יישאו הצדדים בחלקים שווים בהוצאות הבריאות והחינוך החריגות של
2 הקטינים אשר אינן מכוסות ע"י סל הבריאות או ביטוח רפואי אחר ו/או על ידי
3 חוק חינוך חובה בהתאמה והכל לפי הוראות אלו:
4
- 5 1. הוצאות ריפוי חריגות, אשר אינן ממומנות על ידי ביטוח הבריאות הממלכתי,
6 לרבות טיפולי שיניים, אורתודנטיה, משקפיים, טיפולים פסיכולוגיים, אבחונים,
7 ריפוי בעיסוק, תרופות שאינן בסל הבריאות. הוצאות הריפוי החריגות תהיינה
8 בהסכמה מראש ובהעדר הסכמה, בכפוף לקבלת חוות דעת של גורם רפואי מוסמך.
9
- 10 2. הוצאות חינוך חריגות, הכוללות השתתפות במחצית עלות קייטנת קיץ לפי תעריף
11 של קייטנה עירונית בלבד, למשך חודש אחד; עד חוג אחד לשנה לכל ילד בהתאם
12 לרצון הילד והסכמת שני הצדדים, שיעורי עזר ככל שיידרשו, בהמלצת גורם
13 מקצועי או מחנך כיתה. לגבי הקטין א' מאשרת שיעור יומי עם סטודנטית להוראה
14 שתכין איתו שיעורי בית במשך שעה ביום, חמש פעמים בשבוע. ואולם נחיצות
15 הוספת שיעורי ההוראה המתקנת ל- 5 ימים בשבוע (להבדיל מהמתכונת שנהגה עד
16 כה של פעם עד פעמיים בשבוע) תיבחן מחדש בתחילת שנת הלימודים הבאה על פי
17 המלצת מחנכת או גורם מקצועי מוסמך.
18
- 19 י. כל דרישה לטיפול ו/או להשתתפות של האב במימון או תשלום הוצאות חריגות כאמור
20 (חינוכיות ורפואיות) תיעשה אך ורק לאחר שהאם תמצה כל ההליכים מול כל הגורמים
21 האחראים על מימון, סבסוד, השתתפות ו/או מתן הנחות והטבות. תנאי זה מהווה תנאי סף
22 לחיוב האב בתשלום חלקו בהוצאות החריגות והאב רשאי לדרוש אישור על כך – ככל שניתן
23 להשיג אישור כאמור.
24
- 25 י"א. תשלום ההורים עבור הוצאות חריגות ייעשה במישרין לגורם המטפל ו/או נותן השירות
26 בכפוף לקבלת חשבוניות או הצעות מחיר בכתב. הסדר זה לא יחול על הוצאות בריאות
27 הנעשות בשל מקרה חירום, חלילה.
28
- 29 י"ב. הצדדים יתייעצו זו עם זה ויגיעו להסכמה בטרם הוצאת הוצאה כאמור.
30

בית משפט לענייני משפחה בנצרת

תמ"ש 28542-02-11 ל' נ' ל' (רכושית)
תמ"ש 17153-03-11 (מזונות)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

117. אין חיוב בהוצאות.

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את שני התיקים שבכותרת.
מותר לפרסום ללא פרטים מזהים.

ניתן היום, ה' טבת תשע"ז, 03 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.

רונית גורביץ, שופטת